

Messines Ridge British Cemetery

Beschrijving Locatie

Gelegen langs de Nieuwkerkestraat (baan Mesen-Wulvergem) ter hoogte van de Kruisstraat, op ca. 450m ten W van Mesen (net buiten de bebouwde kom), op de flank van de heuvelrug van Mesen ('Messines Ridge'). De toegang van de begraafplaats wordt gevormd door het gedenkteken voor vermiste Nieuw-Zeelandse soldaten ('Messines Ridge Memorial to the Missing'). Ten W ligt de 'Ferme du Moulin' (Nieuwkerkestraat 11).

Beschrijving Relict

'Messines Ridge British Cemetery' werd net als het bijbehorende 'Messines Ridge Memorial to the Missing' (dat de 'Cross of Sacrifice' van de begraafplaats bevat) ontworpen door Charles Holden (hoofdarchitect) en W.C. Von Berg (hulparchitect). De begraafplaats is rechthoekig en hoger gelegen dan het 'Memorial' en de weg Mesen-Wulvergem. Het terrein helt lichtjes af en de oppervlakte bedraagt 6183m². Het toegangspad, dat rondom het 'Memorial' loopt, komt uit op een eerste as die de begraafplaats doorkruist. Hierop ligt loodrecht een tweede as, met de 'Stone of Remembrance' op het kruispunt van deze twee assen. De tweede as komt uit op een schuilgebouw, dat sterk doet denken aan het 'New Zealand Memorial' op 'Buttes New British Cemetery' (Polygoonbos, Zonnebeke). Het is een langwerpig schuilgebouw, opgetrokken uit witte natuursteen. Het midden wordt gevormd door een galerij met colonnade van 10 Dorische zuilen. De twee zijkanten zijn gevormd door een kubusvormige hall, met een blokvormig dak. Dit schuilgebouw omvat onder meer de drietalige tekst van de landplaat, de CWGC-infoplaat en twee natuurstenen zitbanken. Vóór dit schuilgebouw ligt een lagergelegen symmetrisch 'parkje', met aan elke kant één zitbank, geflankeerd door twee grote plantenbakken en trapjes aan de kant van het schuilgebouw. Het schuilgebouw wordt nog eens geaccentueerd door populieren. Op de begraafplaats zijn langs de zuidelijke omheiningmuur nog twee natuurstenen en één houten dienstgebouwtje, en enkele zitbanken aanwezig. De begraafplaats wordt omgeven door een grijze, natuurstenen muur, afgedekt met witte natuursteen.

De grafstenen zijn onderverdeeld in 6 perken, allen naar het O gericht. De graven zijn regelmatig geschikt. Er liggen op 'Messines Ridge British Cemetery' 1531 militairen begraven, waarvan er 954 niet geïdentificeerd konden worden. Het gaat om 1003 doden uit het Verenigd Koninkrijk (waarvan er 708 niet geïdentificeerd konden worden), 342 Australiërs (waarvan 138 niet geïdentificeerd), 1 Canadees, 128 Nieuw-Zeelanders (waarvan 61 niet geïdentificeerd) en 57 Zuid-Afrikanen (waarvan 47 niet geïdentificeerd). Aan de O-zijde staan 28 'special memorials' voor militairen waarvan vermoed wordt dat ze zich onder de naamloze graven bevinden. Daarnaast zijn er nog 13 'special memorials' en een 'Duhallow Block' ter herinnering aan militairen, wiens graf op andere begraafplaatsen door het oorlogsgeweld verloren gegaan is.

Historische Achtergrond

Het vergt weinig verbeelding om zich voor te stellen dat de heuvelrug van Mesen, 'Messines Ridge' strategisch heel belangrijk was tijdens WOI. De heuvelrug domineert duidelijk de lager gelegen omgeving. Er werd tijdens WOI dan ook hevige strijd geleverd om de heuvelrug, die met tal van tunnels en betonconstructies versterkt was. Mesen werd door de Duitse 26ste Divisie veroverd op de '1st Cavalry Division' op 31 oktober - 1 november 1914. Op 6 en 7 november probeerden Franse troepen zonder succes het dorp te heroveren. Op 7 juni 1917 heroverde de 'New Zealand Division' het dorp tijdens de Slag om Mesen (de Mijns slag). Het werd door de Duitsers op de 'South African Brigade' heroverd op 10-11 april 1918 (Duitse Lente-Offensief). Uiteindelijk kwam het weer in Britse handen op 28-29 september 1918. Na de oorlog werd de begraafplaats aangelegd door de concentratie van geïsoleerde graven van de omliggende slagvelden en uit kleinere begraafplaatsen, uit de periode van oktober 1914 tot oktober 1918. De meerderheid stierf in 1917. Het 'Messines Ridge Memorial to the Missing' herdenkt zo'n 840 vermiste Nieuw-Zeelanders. De grond waarop de begraafplaats werd aangelegd, behoorde tot het 'Institut Royale'. De nabijgelegen 'Ferme du Moulin' was hiervan een abdijhoeve. De 'Cross of Sacrifice' op het 'New Zealand Memorial' staat op de plaats waar de windmolen van de boerderij stond.

De volgende begraafplaatsen werden ontruimd en naar hier overgebracht :

* BELL FARM CEMETERY (Wijtschate) Deze begraafplaats lag ten Z van de weg van Mesen naar Kemmel. Er werden in juni 1917 32 militairen van de '25th Division' begraven.

* BLAUWEOORTBEEK CEMETERY (Wijtschate) Deze begraafplaats lag ca. 1,5 km ten NO van Mesen. In augustus en oktober 1917 werden er 16 militairen uit Australië en 7 uit het Verenigd Koninkrijk begraven.

* BOUSBECQUES EAST GERMAN CEMETERY (Bousbecques, Fr) Deze begraafplaats lag ten Z van het dorp. Er werden 4 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven in de nabijheid van een Duits veldhospitaal in november 1914.

* BRISTOL CASTLE MILITARY CEMETERY (Mesen) Deze begraafplaats lag langs de weg Mesen-Wulvergem dichtbij Wulvergem. Er lagen 32 militairen van de '36th (Ulster) Division' en '14th (Light) Division', gestorven in september en oktober 1918.

* LUMM FARM CEMETERY (Wijtschate) Deze begraafplaats lag iets ten O van de weg naar Mesen. In de periode juni-september 1917 werden er 13 militairen uit het Verenigd Koninkrijk en 2 Australiërs begraven.

* MIDDLE FARM CEMETERY (Wijtschate) Deze begraafplaats lag ten N van de weg naar Mesen op bijna een halve km ten N van Mesen. In de periode juli-december 1917 werden er 16 militairen uit Australië, 14 uit het Verenigd Koninkrijk en 4 uit Nieuw-Zeeland begraven.

* ONRAET FARM CEMETERY (Wijtschate) Deze begraafplaats lag tussen Wijtschate en Sint-Elooi. In de periode juni-augustus 1917 werden er 29 militairen van de '36th Division' begraven.

* QUEENSLAND CEMETERY (Waasten) Deze begraafplaats lag langs de weg van Mesen naar Waasten. In juni en juli 1917 werden er 30 militairen uit Australië (waarvan er 23 behoorden tot het '41st Battalion') en 3 uit het Verenigd Koninkrijk begraven.

* RIVER DOUVE CEMETERY (ook 'Snitchel Farm' genoemd) (Mesen) Deze begraafplaats lag langs de Douve ten Z van Mesen. Ze bevatte de graven van 24 Australiërs en 4 Britten die stierven in de periode juni-november 1917.

Bron : onroerend erfgoed